

Ερωτήσεις σύντομης απάντησης

1. α) Πότε εμφανίστηκαν τα αλβανικά φύλα στη Βόρεια Ήπειρο, σε ποιες ομάδες διακρίνονται και ποια τα χαρακτηριστικά τους;
β) Πώς θα χαρακτηρίζατε, κάτω απ' αυτές τις συνθήκες, τον ευρύτερο γεωγραφικό χώρο της Ηπείρου, από την άποψη της πληθυσμιακής σύνθεσης;
2. α) Να αιτιολογήσετε τις αντιρρήσεις της Ιταλίας στην ενδεχόμενη προσάρτηση της Ηπείρου στην Ελλάδα στο συνέδριο του Βερολίνου.
β) Να παρουσιάσετε τις επιπτώσεις που είχαν οι εκ μέρους της Ιταλίας αντιρρήσεις στις ελληνικές διεκδικήσεις στο Β' Βαλκανικό Πόλεμο.
γ) Κάτω από ποιες συνθήκες και σε ποιες περιπτώσεις οι διπλωματικές παρεμβάσεις της Ιταλίας στο χώρο της Ηπείρου και ευρύτερα της Αλβανίας πήραν το χαρακτήρα στρατιωτικών παρεμβάσεων;
3. α) Να αναφέρετε τα γενεσιουργά αίτια εμφάνισης του Βορειοηπειρωτικού ζητήματος.
β) Να κρίνετε κατά πόσον η εμπλοκή των Μεγάλων Δυνάμεων συνέβαλε στην περιπλοκή του.
4. α) Ποια γεγονότα οδήγησαν στην υπογραφή της συνθήκης του Λονδίνου στις 20-5-1913 και τι προβλέπεται σ' αυτήν για την Αλβανία;
β) Να σχολιάσετε το ρόλο των Αυστροούγγρων και των Ιταλών στους Βαλκανικούς Πολέμους.
5. α) Να παρουσιάσετε τις διπλωματικές πράξεις με τις οποίες ρυθμίζεται το διοικητικό καθεστώς της Βόρειας Ηπείρου μέχρι το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.
β) Ποια απ' αυτές αποτέλεσε ευνοϊκή ρύθμιση, αφού αναγνώριζε κάποιο βαθμό αυτοδιοίκησης στη Βόρεια Ήπειρο και τι συνεπαγόταν αυτή η αυτονομία;
6. α) Σε ποιες ενέργειες προέβη η Επαναστατική Κυβέρνηση της Βορείου Ηπείρου και ποια τα αποτελέσματά της;
β) Πώς κρίνετε αυτή την κίνηση αυτονομίησης;
7. Πώς εξηγείται το γεγονός ότι στον Α', Β' Βαλκανικό Πόλεμο, όπως και στον Α', Β' Παγκόσμιο Πόλεμο η Ελλάδα ενώ καταλαμβάνει στρατιωτικά περιοχές ή και όλη τη Βόρεια Ήπειρο, αργότερα εξαναγκάζεται διπλωματικά να αναδιπλώνεται αποσύροντας τις δυνάμεις της;

8. α) Να παρουσιάσετε τη δράση της Ελλάδας, της Ιταλίας και της Γαλλίας στα εδάφη του νεοσύστατου αλβανικού κράτους κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκόσμιου Πολέμου.
β) Να αιτιολογήσετε την προσπάθεια των παραπάνω δυνάμεων να επωφεληθούν από τις εδαφικές ανακατατάξεις που επέρχονται σε εποχή παγκόσμιας σύρραξης.
9. *Συμφωνία Βενιζέλου - Τιτόνι*: α) τι ρύθμιζε;
β) πώς αντέδρασαν σ' αυτές τις ρυθμίσεις οι λοιποί ενδιαφερόμενοι;
γ) γιατί καταγγέλθηκε και ποια κατάληξη είχε;
10. Σε ποια συμπεράσματα οδηγείστε από το γεγονός ότι ο καθορισμός των συνόρων της Αλβανίας μετά τους Βαλκανικούς Πολέμους και μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο αποτέλεσε αντικείμενο μέριμνας εξωγενών παραγόντων;
11. α) Ποιες επιπτώσεις είχε το γεγονός ότι το Βορειοηπειρωτικό θέμα παρέμεινε σε εκκρεμότητα μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, στην ελληνική μειονότητα της Αλβανίας και στις μεταξύ των δύο χωρών σχέσεις;
β) Σχολιάστε την κατάσταση που δημιουργήθηκε ανάμεσα στις δύο χώρες από το 1945 έως το 1987.
12. α) Να αναφέρετε τις προσπάθειες αποκατάστασης των σχέσεων των δύο χωρών και να τις χαρακτηρίσετε.
β) Ποια θεωρείται η δήλωση εκείνη που “βελτίωσε” τις σχέσεις των δύο χωρών;
13. α) Να αναφέρετε ονόματα εθνικών ευεργετών βορειοηπειρωτικής καταγωγής.
β) Να εκθέσετε τη συμβολή των σχολείων της Βόρειας Ηπείρου στην τόνωση του εκεί ελληνισμού.
γ) Να παρουσιάσετε τα μέσα που μεταχειρίστηκαν οι Αλβανοί προκειμένου να επιτύχουν τον αφελληνισμό της Βόρειας Ηπείρου.
δ) Αφού αναφέρετε τους τρόπους με τους οποίους αντέδρασε η ελληνική κυβέρνηση και οι ίδιοι οι Έλληνες μειονοτικοί στην παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων να τους κρίνετε ως προς την αποτελεσματικότητά τους.
14. Το σχολικό σας εγχειρίδιο γράφει: “Οι προοπτικές για την ελληνική μειονότητα στην Αλβανία διαφαίνονται ενθαρρυντικές”. Να ερμηνεύσετε την πιο πάνω θέση, αναφερόμενοι στη διεθνή συγκυρία αλλά και στις συνταγματικές και πολιτικές συνθήκες που ισχύουν πλέον στην Αλβανία και που ευνοούν το σεβασμό των ανθρωπίνων και ειδικότερα των μειονοτικών δικαιωμάτων.

15. Κάτω από ποιες συνθήκες δημιουργήθηκε αλβανική μειονότητα στην Ελλάδα;
16. Πού οφείλει την κρατική υπόστασή της η Αλβανία και την παρουσία της στον πολιτικό χάρτη της Ευρώπης;

17. ΠΗΓΗ

Την 23-5-1915, η Ιταλία κηρύσσει τον πόλεμο κατά της Δυαδικής Μοναρχίας (Αυτροουγγαρίας). Όμως προκειμένου η Ρώμη να δεχθεί να ταχθεί με την Αντάντ (Συνεννόηση), εδέγησε να εξασφαλίσει προηγουμένως, μέσω μυστικής συμφωνίας (Λονδίνο, 26-4-1915), μεταξύ άλλων στην Αδριατική, και την Αυλώνα με ικανή αλβανική ενδοχώρα, καθώς και είδος σφαίρας επιρροής (προτεκτοράτου) επί της Αλβανίας, με δικαίωμα μάλιστα να κατευθύνει τις αλβανικές εξωτερικές υποθέσεις. Η Ρώμη, πάντως, συμφώνησε ότι δεν θα εναντιωνόταν στην προσφορά της Β. Ηπείρου - στην Ελλάδα - φυσικά εφόσον η Αθήνα θα εξήρχετο στον πόλεμο στο πλευρό της Αντάντ.

Η Αθήνα, αφού αποκατέστησε την ασφάλεια, την τάξη και τη συνεργασία με τον πληθυσμό στη Β. Ήπειρο, επέτρεψε στους ομογενείς να αποστείλουν (11-1-1916) αντιπροσώπους στην ελληνική Βουλή το Δεκέμβριο 1915. Ωστόσο, όταν η ελληνική κυβέρνηση εκήρυξε επισήμως με Βασιλικό Διάταγμα από το Μάρτιο 1916 την ένωση της Β. Ηπείρου με το ελληνικό βασίλειο, η Ρώμη διαμαρτυρήθηκε και αντέδρασε κατά τρόπο ώστε οι Μεγάλες Δυνάμεις να υποχρεώσουν την Αθήνα να διακόψει την περαιτέρω συμμετοχή Βορειοηπειρωτών στο Ελληνικό Κοινοβούλιο ...

Α. Αντωνόπουλου, Αλβανία και Ελληνοαλβανικές σχέσεις, σσ. 17-18

Με βάση την πηγή και τις γνώσεις σας από το σχολικό βιβλίο να απαντήσετε στα εξής:

- α) Πώς θα χαρακτηρίζατε την πολιτική της Ιταλίας στο αλβανικό ζήτημα;
- β) Σε ποιες άλλες περιπτώσεις οι παρεμβάσεις των Μεγάλων Δυνάμεων “ακυρώνουν” τους πόθους των Βορειοηπειρωτών;

18. ΠΗΓΗ

Η πρεσβευτική Διάσκεψη στις 9-11-1921 έλαβε απόφαση δυνάμει της οποίας τα ελληνοαλβανικά σύνορα θα εχαράσσοντο συμφώνως προς τη γραμμή που είχε ορισθεί επί τόπου, υπό της συνοριακής επιτροπής που συνέταξε το Πρωτόκολλο της Φλωρεντίας (17-12-1913).

Ματαίως, η Αθήνα έσπευσε να διατυπώσει επιφυλάξεις για τη μονομερή αυτή απόφαση, που είχε ληφθεί απουσία των ΗΠΑ και χωρίς τη συγκατάθεση των ενδιαφερομένων Ελλάδος και Σερβίας. Την ίδια ημέρα, υπεγράφη στο Παρίσι δήλωση των κυβερνήσεων Γαλλίας, Μ. Βρετανίας, Ιταλίας και Ιαπωνίας, δυνάμει της οποίας αναγνωρίζονταν τα ζωτικά συμφέροντα της Ρώμης στην Αλβανία, προσετίθετο δε ότι αν προέκυπτε περίπτωση παροχής βοήθειας από την Κοινωνία των Εθνών (ΚΤΕ) προς διατήρηση της αλβανικής εδαφικής ακεραιότητας, οι τέσσαρες αυτές Μεγάλες Δυνάμεις θα συνιστούσαν στην ΚΤΕ την ανάθεση στην Ιταλία της αποκαταστάσεως των αλβανικών συνόρων! Η Ρώμη ελάμβανε, έτσι,

είδος μονίμου “πρασίνου φωτός” προς πραγματοποίηση αργότερα των μετέπειτα σχεδιασμών του Παλάτσο Βενέτσια, στον βαλκανικό χώρο.

A. Αντωνόπουλου, *Αλβανία και Ελληνοαλβανικές σχέσεις*, σ. 22

Με βάση την πηγή και τις γνώσεις σας από το βιβλίο:

Να αναφέρετε τους λόγους που είχε η Ιταλία για να επεκταθεί προς Ανατολάς και τις περιπτώσεις που επιχείρησε να το πραγματοποιήσει.

19. ΠΗΓΗ

Χαρακτηριστικά ο Di Sau Giuliano, υπουργός Εξωτερικών της Ιταλίας, δήλωνε στον Έλληνα πρεσβευτή στη Ρώμη, Κακλαμάνο, το 1912 “...αναγνωρίζω ότι το Αργυρόκαστρο και η Κορυτσά είναι ελληνικές περιοχές, αλλά τα δικαιώματα ενός μικρού λαού, όπως η Ελλάδα, δεν είναι δυνατόν να υπερισχύσουν απέναντι στα συμφέροντα μιας μεγάλης δύναμης, όπως η Ιταλία...”

A. Παπαδόπουλου, σ. 73

Με βάση την πηγή και τις ιστορικές σας γνώσεις να απαντήσετε στα εξής:

- α) Ποιος ο ρόλος της Ιταλίας στους Βαλκανικούς πολέμους;
- β) Ποια τα αποτελέσματα των συμφωνιών Βενιζέλου - Τιτόνι;

Ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου

Ερωτήσεις αντιστοίχισης

Να γράψετε, στο κενό αριστερά, το γράμμα του δεδομένου της στήλης Β που αντιστοιχεί στο δεδομένο της στήλης Α. (Κάποια δεδομένα της στήλης Β περισσεύουν).

A.	B.
1. ___ Στο συνέδριο του Βερολίνου	α. παραχωρήθηκε αυτοδιοίκηση στο Αργυρόκαστρο, Χιμάρα, Κορυτσά μέσα στα όρια του αλβανικού κράτους
2. ___ Με το πρωτόκολλο της Κέρκυρας	β. ανατίθεται η ρύθμιση των συνόρων της Αλβανίας στην Ιταλία και Αυστρία
3. ___ Στη συνδιάσκεψη του Λονδίνου (Μάιος του 1913)	γ. παραχωρήθηκε η Β. Ήπειρος στην Αλβανία
4. ___ Στον Α΄ Βαλκανικό Πόλεμο	δ. η Ρώμη δεν επέτρεψε στην Ελλάδα να φτάσει στον Αυλώνα
5. ___ Στο πρωτόκολλο της Φλωρεντίας	ε. τα ελληνικά στρατεύματα κατέλαβαν τη Χιμάρα, Κορυτσά, Άγιους Σαράντα
6. ___ Κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου	στ. οι αντιρρήσεις της Ιταλίας συνέτειναν στον περιορισμό των εδαφών που παραχωρήθηκαν στην Ελλάδα
	ζ. δημιουργήθηκε η λεγόμενη "Αλβανική Λίγκα"
	η. ψήφισε η Ελλάδα αποχή όταν συζητήθηκε το θέμα παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Αλβανία

Συνδυασμός ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής και συμπλήρωσης

1. **A.** Να βάλετε σε κύκλο το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.
Η πράξη του Ελσίνκι
- α) μαρτυρεί τη στενή σχέση του βόρειου με το νότιο τμήμα της Αλβανίας
 - β) προσαρτά τη Βόρεια Ήπειρο στην Αλβανία
 - γ) θεσπίζει το απαραβίαστο των συνόρων που προέρχονται από το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο

δ) παραχωρεί αυτοδιοίκηση στις επαρχίες του Αργυροκάστρου

B. Να συμπληρώσετε την παρακάτω πρόταση.

Σύμφωνα με την πράξη του Ελσίνκι, η ελληνική κυβέρνηση δήλωσε ότι για την Ελλάδα δεν υφίσταται

.....

Συνδυασμός ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής και ελεύθερης ανάπτυξης

1. A. Να βάλετε σε κύκλο το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

Η ένταξη της Αλβανίας στη ΔΑΣΕ

α) σήμαινε τη διευθέτηση του συννοριακού της προβλήματος με την Ελλάδα

β) συνεπαγόταν την παραίτησή της από την απόδοση των περιουσιών των Τσάμηδων της Ελλάδας

γ) εξασφάλιζε σ' αυτήν τη δυνατότητα αποστολής πρέσβων στο εξωτερικό

δ) δέσμευε τις κυβερνήσεις της στο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

B. α) Σε ποιους οργανισμούς είχε δεσμευτεί η Αλβανία ότι θα τηρούσε τις αρχές που αφορούν τα δικαιώματα των μειονοτικών Ελλήνων και με ποια διπλωματική πράξη είχε αναγνωρίσει αυτά;

β) Ποιους τομείς αφορούν τα δικαιώματα τα οποία μπορεί να απολαμβάνει η ελληνική μειονότητα σύμφωνα και με δήλωση του Αλβανού πρωθυπουργού μετά το Μάρτιο του 1992;

2. A. Να βάλετε σε κύκλο το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

Με το Πρωτόκολλο της Φλωρεντίας (1913)

α) αποφασίστηκε η παραχώρηση της Β. Ηπείρου στην Αλβανία

β) ρυθμίστηκε το διοικητικό καθεστώς των νησιών του Αιγαίου

γ) ανατέθηκε στο Γιώργο-Χριστάκη Ζωγράφο να σχηματίσει προσωρινή Επαναστατική Κυβέρνηση

δ) προτάθηκε να μείνει η Β. Ήπειρος στο αλβανικό κράτος αλλά με προνομιακό καθεστώς

B. Πώς αντέδρασαν οι ίδιοι οι Βορειοηπειρώτες στο Πρωτόκολλο της Φλωρεντίας;

3. A. Να βάλετε σε κύκλο το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

Η ελληνική κυβέρνηση, μετά το τέλος του Β΄ Παγκόσμιου Πολέμου, έθεσε θέμα Βορειοηπειρωτικού

- α) στη Διάσκεψη Ειρήνης του Παρισιού
- β) στο Συμβούλιο των τεσσάρων Υπουργών Εξωτερικών στη Νέα Υόρκη
- γ) στην ΚΤΕ μετά την είσοδο της Αλβανίας σ' αυτήν
- δ) στη ΔΑΣΕ, μετά την ένταξη της Αλβανίας σ' αυτήν

Β. Ποια αποτελέσματα είχε αυτή η προσφυγή της ελληνικής κυβέρνησης;

4. Α. *Να βάλετε σε κύκλο το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.*

Το 1933 η Αλβανία έκλεισε τα ελληνικά σχολεία. Η Ελλάδα κατέφυγε

- α) σε Συμβούλιο του ΟΗΕ
- β) στο Ευρωκοινοβούλιο
- γ) στο Διαρκές Δικαστήριο της Χάγης
- δ) στο Συμβούλιο Ασφάλειας

Β. Ποια αποτελέσματα είχε αυτή η προσφυγή της ελληνικής κυβέρνησης;